

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземних мов

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**Методичні вказівки до проведення
практичних занять
для студентів
денної та заочної форм навчання
спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))**

**2021
Мукачево**

УДК 373.5.016:821(100)(072)(075.8)

Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачівського державного університету протокол №7 від «22» січня 2021 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземних мов протокол №6 від «17» грудня 2020 р.

Рецензент: В.І. Кобаль – к.пед.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи МДУ

M54

Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури: методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) // Укладач: І.І. Розман. – Мукачево: МДУ, 2021. 31 с. (1,31 др.арк).

Методичне видання містить вступ, методичні вказівки з підготовки практичних занять, теми практичних занять та питання для підсумкового контролю, завдання для індивідуальної роботи. Для кожної практичної роботи визначена мета заняття. Запропоновано дидактичний матеріал, рекомендовану літературу, терміни та поняття до теми практичного заняття, завдання для самостійної роботи з переліку питань для обговорення та тематика реферативних повідомлень.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	8
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	9
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1.....	11
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2.....	12
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3.....	14
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4.....	15
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5.....	17
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6.....	18
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7.....	19
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8.....	20
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9.....	22
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10.....	24
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	26
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	28
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	29

ВСТУП

З урахуванням змісту сучасної системи знань та особливостей організації навчального процесу дисципліна «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури» внаслідок критичної переоцінки чинних положень у системі освіти і здійснення принципово нових підходів до неї наголошує на потребі формування професійної готовності студентів-філологів до викладання саме зарубіжної літератури.

Дисципліна «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури» висвітлює ключові питання дидактики, методології та методики навчання зарубіжної літератури у школі, відображає новітні технології освітнього процесу, орієнтує здобувачів вищої освіти на набуття практичних навичок у сфері роботи вчителя-словесника.

Курс будується на інтегративній основі (інтеграція з курсами психології, педагогіки, історії педагогіки, дидактики, історії літературознавства, історії літератури, теорії літератури). В ході реалізації завдань курсу опановуються логічні та емоційні форми засвоєння матеріалу, різноманітні методи і технології.

Зміст курсу (дисципліни) є доступним для студентів гуманітарного факультету й розрахований на засвоєння його кожним студентом як денної, так і заочної форми навчання. Основним завданням викладача є формування у студентів відповідних теоретичних та творчих знань, надання їм практичної спрямованості та формування вміння використовувати їх у практичній діяльності (навчанні, викладанні) та в житті взагалі. Загальними завданнями оцінювання є: визначення рівня навчальних досягнень студентів; стимулювання їх мотивації до здобуття знань; визначення рівня здібностей студентів, їх потреби у додатковому навчанні; виставлення відповідної оцінки.

Для оцінювання процесу та результатів вивчення «Методики викладання зарубіжної літератури» розроблені чіткі, зрозумілі і відомі студентам критерії, відповідно до яких виставляється оцінка, і використовуються при цьому такі методи, як: усне опитування, тестування, оцінювання виконання творчих завдань тощо.

Метою викладання дисципліни «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури» є ознайомлення студентів з особливостями шкільного курсу зарубіжної літератури, забезпечення системою знань, професійних вмінь та навичок, необхідних для практичної діяльності в умовах роботи в сучасній школі, формування творчих основ особистості вчителя-словесника.

Завданнями викладача, яке забезпечить досягнення цієї мети, є:

- ✓ надати майбутнім вчителям теоретичні знання з основ методики навчання зарубіжної літератури;
- ✓ формувати практичні уміння і навички та їх застосування на практиці;
- ✓ навчити студентів співвідносити літературознавчу, психолого-педагогічну, дидактичну, комунікативну складові процесу викладання літератури з методичною складовою на теоретичному та практичному рівнях.

Навчальна дисципліна входить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки

В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

- теоретичні основи курсу;
- особливості літератури як навчального предмета;
- принципи викладання літератури у школі;
- методи та прийоми навчання шкільного курсу зарубіжної літератури;
- зміст та структуру уроків на різних етапах шкільної літературної освіти;
- специфіку спілкування вчителя з учнями (педагогіка співпраці);

- особливості шкільного аналізу літературного твору;
- своєрідність сприйняття і розвиток емоційної сфери учнів у процесі аналізу художнього твору;
- формування вмінь та навичок навчальної діяльності;
- проблеми розвитку усної та письмової мови учнів;
- питання позакласного читання та позакласної роботи;

вміти:

- аналізувати шкільні програми та підручники;
- складати різні види планів та конспектів уроків;
- розробляти систему питань до аналізу художніх творів чи окремих епізодів;
- розробляти систему уроків і окремі уроки по вивченню творів різних літературних родів та жанрів;
- диференціювати методичні засоби інтерпретації художніх текстів в залежності від особливостей учнівського колективу та особистості окремого учня;
- оцінювати усні відповіді та письмові роботи учнів;
- складати програми факультативних курсів;
- розробляти сценарії літературних вечорів;
- аналізувати уроки літератури та позакласні заходи з літератури.

Прослуховування курсу забезпечить формування у студентів системи компетентностей, які є критеріями оцінки якості знань з курсу.

Загальні компетентності:

- ЗК1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної в початковій, базовій та старшій профільній школах.
- ЗК2 – Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК3 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК4 – Здатність працювати в команді.
- ЗК5 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6 – Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК10 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

- ФК1 – Здатність формувати в учнів (вихованців ЗДО) предметні компетентності.
- ФК2 – Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання в початковій, базовій та старшій профільній школах.
- ФК3 – Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах.
- ФК5 – Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах, практиці навчання англійської мови й зарубіжної літератури.
- ФК6 – Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та зарубіжної літератури в початковій,

базовій та старшій профільній школах на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

ФК8 – Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (іноземною мовою, державною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів (вихованців) у процесі говоріння й підготовки творчих робіт в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК9 – Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів (вихованців), їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК10 – Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК11 – Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК12 – Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання англійської мови та зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.

ФК13 – Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК14 – Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, вихованці, учителі, батьки та ін.) в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК15 – Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

ФК16 – Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Результати навчання:

ПРН1 Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН2 Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН4 Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН5 Знає державний стандарт загальної середньої освіти, дошкільної освіти, навчальні програми з англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах, ЗДО та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН6 Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

Уміння

ПРУ1 Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРУ2 Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРУ3 Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРУ4 Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРУ5 Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРУ6 Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРУ9 Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРУ10 Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів (вихованців) з англійської мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів (вихованців), підготовки до майбутньої професії.

ПРУ11 Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності в початковій, базовій та старшій профільній школах й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

Комунікація:

ПРК1 Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРК2 Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК3 Організовує освітній процес у початковій, базовій та старшій профільній школах, ЗДО, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРК4 Забезпечує діалог культур у процесі вивчення англійської мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія та відповідальність:

ПРА1 Здатний учитися впродовж життя і самостійно підвищувати власний освітній рівень набутий у процесі здобуття кваліфікації.

ПРА2 Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРА3 Ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

ПРА4 Забезпечувати охорону життя й здоров'я учнів (вихованців) в освітньому процесі та позаурочній діяльності в початковій, базовій та старшій профільній школах.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з підготовки до практичних занять з курсу «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури»

1. При підготовці до практичних занять студентам рекомендується ознайомитися з лекційним матеріалом та рекомендованою літературою.

2. Успішне вивчення курсу «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури» ґрунтується на щоденній систематичній роботі і виконанні практичних завдань як під керівництвом викладача в аудиторії, так і самостійно. Підготовка до практичних занять передбачає регулярне опрацювання студентами рекомендованих матеріалів та використання навчальної (теоретичної) і наукової літератури, лексикографічних та енциклопедичних джерел, вказаних в програмі курсу. Робота з такими матеріалами та джерелами готує студентів до виконання рейтингових і підсумкових тестових завдань, допомагає набути необхідні навички та вміння, сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу.

3. Здобувачу освіти необхідно добре вивчати лекційний матеріал і опрацьовувати рекомендовані літературні джерела.

4. Здобувачу освіти рекомендується вести свій створювати презентації до зазначених тем.

5. Заняття з курсу «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури» носять інтерактивний характер і забезпечують активну участь кожного студента в обговоренні поставлених проблем в рамках досліджуваних тем, а також взаємодію.

6. На занятті можуть використовуватися різні технології навчання, які ґрунтуються на вмінні студентів працювати з комп'ютером.

7. Введення рейтингової системи дозволяє викладачеві більш об'єктивно оцінювати знання та вміння студента, а студентові більш самокритично оцінювати рівень своїх знань, що дозволяє йому аналізувати свою роботу, ставити конкретне завдання і вирішувати його.

Методи поточного контролю – це оцінювання навчальних досягнень студента протягом навчального семестру за національною чотирибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції, практичні заняття, самостійна (в т.ч. ІРС) робота). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни і спрямований на необхідне корегування самостійної та індивідуальної роботи студента. Сюди входить: методи усного контролю – бесіда, розповідь студента, роз'яснення, презентації. Основою усного контролю слугує монологічна відповідь студента (у підсумковому контролі це більш повний, системний виклад) або запитально-відповідна форма – бесіда, у якій викладач ставить запитання і чекає відповіді студента. Усний контроль, як поточний, проводиться на кожному занятті в

індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі, можуть застосовуватися контрольно-узагальнюючі питання, технічні засоби навчання.

Проміжний (рубіжний) контроль – контроль, який проводиться з метою виявлення і попередження неуспішності студентів. Проведення проміжного (рубіжного) контролю ініціюється проректором з науково-педагогічної роботи чи деканом відповідного факультету. Проміжний контроль виставляється на підставі поточної успішності. Проміжний контроль виставляється за національною шкалою. Результати проміжного контролю виставляються викладачем у «Журналі обліку роботи викладача» та у «Журналі обліку роботи академічної групи» але не враховуються у загальному розподілі балів і не включаються до жодного виду робіт із коефіцієнтом.

Тематика практичних занять

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Загальні методологічні основи викладання зарубіжної літератури в школі.	
1	Види аналізу художнього твору. 1. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі освіти. 2. Філологічний аналіз твору зарубіжної літератури. 3. Культурологічний аналіз. 4. Контекстуальний аналіз творів мистецтва. Стилiстична лiнiя аналізу творів. Рекомендована література 1-3, 13.	2
2.	Форми роботи над твором зарубіжної літератури в школі. Фронтально-колективна робота на уроці. 1. Індивідуальна робота. 2. групова робота на уроці літератури. 3. Ланкова робота на уроці. Рекомендована література: 1-3, 10-15.	2
3	Літературні навчальні завдання. 1. Значення дослідницького методу вивчення зарубіжної літератури в школі. 2. Використання інтерактивних форм роботи на уроках літератури. 3. Робота над складанням ЛСК. 4. Використання «методу проєктів» на уроках літератури. Рекомендована література: 1-3,6-9.	2
4	Типи і структура уроків. 1. Класифікація типів уроків. 2. Традиційні типи уроків. 3. Нетрадиційні типи уроків. 4. Характер і послідовність завдань на уроках різних типів. Рекомендована література: 1-3, 5-7.	2
	Змістовий модуль 2. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках літератури.	

5	<p>Позакласна робота з літератури – застосування системи заходів з певною навчально – виховною метою.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції позакласної роботи. 2. Взаємодія форм позакласної роботи з іншими наявними методичними спектрами ефективної реалізації. 3. Позакласна робота в молодших, середніх та старших класах. <p>Рекомендована література : 1-3, 4-7.</p>	2
6	<p>Використання на уроці бібліографічних (автобіографічних) матеріалів як найважливішого джерела про життя і творчість письменника.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Залежність обсягу матеріалу. 2. Навчально-виховна мета вивчення біографії письменника. 3. Методики вивчення біографії письменника в залежності від психолого - вікових особливостей учнів. <p>Рекомендована література: 1-3, 8-15.</p>	2
7	<p>Специфіка уроків позакласного читання, вступних і підсумкових занять зі світової літератури.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості вступних (оглядових) уроків. 2. Методика проведення підсумкових уроків. 3. Уроки позакласного читання. <p>Рекомендована література: 1-3, 9, 12.</p>	2
8	<p>Епічний твір та його аналіз.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методологічний аналізу епічних творів. 2. Мотивація та спрямованість аналізу епічного твору. 3. Осягнення глибини авторського задуму у епічному творі. 4. Створення цілісності сприйняття тексту. 5. Три шляхи аналізу епічного твору. <p>Рекомендована література: 1-3, 9, 12.</p>	2
9	<p>Вивчення ліричних та драматичних творів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості лірики як літературного роду. 2. Лірика як спосіб відображення життя засобами слова. 3. Особливість ліричного твору: не руйнувати уявлень та емоційних вражень від прочитаного. 4. Місце драматичних творів у шкільній програмі. 5. Поділ драми на жанри. 6. Трагедія, комедія. 7. Вивчення драми в курсі зарубіжної літератури. <p>Рекомендована література: 1-3, 9, 12.</p>	2
10	<p>Методика вивчення оглядової теми на уроках зарубіжної.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце, значення та завдання оглядової теми в курсі зарубіжної літератури. 2. Структурні елементи оглядової теми. 3. Місце та специфіка вивчення структурного елемента оглядової теми. Вивчення творчості окремих письменників в рамках оглядової теми. <p>Рекомендована література: 1-3, 24-15.</p>	2
	Разом за семестр	20

Практичне заняття 1

Тема: Види аналізу художнього твору.

Мета:

- ✓ сформувати уявлення про особливості аналізу художнього тексту;
- ✓ ознайомити зі змістом, метою і структурою практичних занять;
- ✓ розкрити зв'язок методики з дослідницькими формами роботи;
- ✓ показати вплив традиційних методів навчання зарубіжної літератури на сучасні технології;
- ✓ розвивати творче мислення та естетичні смаки студентів;
- ✓ виховувати інтерес до предмета.

Дидактичні матеріали: програма, таблиця «Види аналізу художнього тексту», схема-аналіз твору.

Питання для обговорення

1. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі освіти.
3. Філологічний аналіз твору зарубіжної літератури.
4. Культурологічний аналіз.
5. Контекстуальний аналіз творів мистецтва. Стилiстична лiнiя аналізу творiв.

Література і джерела інформації

1. Волошина Н. Й. Методика літератури: проблеми, пошуки, здобутки, перспективи / Н.Й.Волошина. – К. : Українська література в загальноосвітній школі, 1999. – 60 с.
2. Волошина Н. Й. Естетичне виховання учнів у процесі вивчення літератури :Посiбник для вчителiв / Н.Й Волошина. - К. :Рад. школа, 1985. – 104 с.
3. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки : підручник / В.П.Кравець. – Тернопіль, 1994. 189 - 211 с.
4. Лісовський А. М. Сучасні проблеми літературної освіти молоді / А.М. Лісовський, С. О. Пультер. – К. : Українська література в загальноосвітній школі. - 1999. – №4. – 14 – 30 с.

Терміни і поняття

Процес, функціонування і розвиток методології, фонд наступності, рівноцінні наукові завдання, взаємодія, мікрогрупи.

Практичні завдання

Завдання 1. З якими науками пов'язана методика викладання літератури?

Завдання 2. Охарактеризувати форми роботи над текстом.

Завдання 3. Доведіть суспільне значення методики навчання шкільного курсу зарубіжної літератури.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити форми аналізу художніх творів згідно програми дисципліни «Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури»
2. Пояснити поняття «культурологія».
3. Доведіть, що фахова підготовка викладача літератури - одне з найважливіших завдань, які нині стоять перед вищими педагогічними закладами України.
4. Планування й організація праці вчителя літератури.

Теми рефератних повідомлень

1. Методологічні основи навчання зарубіжної літератури.
2. Методика викладання літератури як наука.
3. Професійна самоорганізація вчителя літератури.
4. Інтегрування рідної та іноземних літератур.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема 2. Форми роботи над твором зарубіжної літератури у школі.

Мета:

- ✓ сформулювати уявлення про принципи та методи навчання літератури;
- ✓ розкрити принцип країнознавчого та етнокультурного підходу у вивченні літератури;
- ✓ скласти життєпис основних вчених – методистів;

- ✓ розвивати вміння на практиці використовувати методи літератури;
- ✓ виховувати інтерес до методики викладання літератури.

Дидактичні матеріали: таблиця методів викладання літератури, ЛСК з методології.

Питання для обговорення

1. Фронтально-колективна робота на уроці.
2. Індивідуальна робота.
3. Групова робота на уроці літератури.
4. Ланкова робота на уроці.

Література і джерела інформації

1. Штейнбук, Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : Навч. пос. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / Ф. М. Штейнбук. – К : Кондор, 2007. – 316с.
2. Мірошніченко, Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : Підручн. для студ. ВНЗ. Затв. МОНУ / Л. Ф. Мірошніченко. – К : Вища школа, 2007. – 415с.

Терміни і поняття

Напрямки використання, реалізація в прийомах, метод, види робіт, коментарі, вибіркоче читання.

Практичні завдання

1. Прочитати текст (за програмою 5-9 класи), визначити його основну думку, скласти питання для фронтальної бесіди з учнями.
2. Сформувати уявлення про домінування методу творчого читання в молодших класах (на прикладі тексту) за допомогою прийомів навчання.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Перерахувати види групових робіт у молодших класах.

Завдання 2. Визначити принцип пріоритету загальнолюдських цінностей уроків літератури.

Теми рефератних повідомлень

1. Формування читацької компетентності у школярів.

2. Шляхи формування читацьких навичок і умінь учнів.
3. Оцінка впливу літератури на школярів, проблеми сучасного уроку.
4. Психолого-педагогічні умови використання творчих завдань у сучасній методиці вивчення літератури.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

Тема: Літературні навчальні завдання.

Мета:

- ✓ сформувати уявлення студентів про особливості літературних навчальних завдань;
- ✓ розкрити значення мови як засобу комунікації та спілкування;
- ✓ проаналізувати види літературних завдань;
- ✓ розвивати вміння чітко формулювати власну думку;
- ✓ виховувати естетичні смаки.

Дидактичні матеріали: таблиця «Мова – засіб комунікації», таблиця «Класифікація учнівських текстів».

Питання для обговорення

1. Значення дослідницького методу вивчення зарубіжної літератури в школі.
2. Використанні інтерактивних форм роботи на уроках літератури.
3. Робота над складанням ЛСК.
4. Використання «методу проектів» на уроках літератури.

Література і джерела інформації

1. Буяльський Б. А. Поезія усного слова. – К. : Рад. Шк., 1969. – 264 с.
2. Мірошніченко Л.Ф., Дишлюк Ю.М. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 9 – 11 кл. : Посіб. Для вчителя. – Х., 2004. – 4 -5 с.
3. Падалко О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О. Педагогічні технології. Навчальний посібник для вузів.-К.,1995.-С. 146 - 150 с.

Терміни і поняття

Рецептивна мова, форми мови, репродуктивна мова, комунікація, спілкування, розвиток мови.

Практичні завдання

Завдання 1. Розказати про види мовної діяльності.

Завдання 2. Розкрити зміст поняття «усне» і «писемне» мовлення.

Завдання 3. Опрацювати тему «Літературні завдання» і сформулювати 3-4 питання для самоконтролю.

Завдання до самостійної роботи

1. Написати монологічний твір художнім та розмовним стилем.
2. Скласти тези до виступу на тему: «Система роботи розвитку усного мовлення на уроці літератури».

Теми рефератних повідомлень

1. Художній та розмовний стиль мови.
2. Науковий та публіцистичний стиль мови.
3. Логічна послідовність у розвитку мовленнєвої діяльності учнів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

Тема: Типи і структура уроків.

Мета:

- ✓ ознайомити студентів з етапами роботи над художнім твором;
- ✓ розкрити зв'язок між етапами уроку;
- ✓ проаналізувати залежність структури уроку від його типу;
- ✓ розвивати вміння правильно складати план – конспект уроку;
- ✓ виховувати інтерес до творчої діяльності вчителя.

Дидактичні матеріали: словники всіх типів, набори портретів письменників, таблиці та ілюстрації до текстів твору.

Питання для обговорення

5. Класифікація типів уроків.
6. Традиційні типи уроків.
7. Нетрадиційні типи уроків.
8. Характер і послідовність завдань на уроках різних типів.

Література і джерела інформації

1. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки : підручник / В.П.Кравець. – Тернопіль, 1994. 189 - 211 с.
2. Лісовський А. М. Сучасні проблеми літературної освіти молоді / А.М. Лісовський, С. О. Пультер. – К. : Українська література в загальноосвітній школі. - 1999. – №4. – 14 – 30 с.

Терміни і поняття

Структура і елементи змістової організації твору, система образів, сюжет, художньо – мовленнєва організація твору, тема, проблема, фабула, характер, пафос, ідея.

Практичні завдання

Завдання 1. Прокоментуйте залежність етапів уроку від жанру та вікових особливостей учнів.

Завдання 2. Сформулюйте мету і завдання етапу підготовки до сприйняття твору.

Завдання 3. Розкрийте мету і специфіку словникової роботи у середніх та старших класах.

Завдання для самостійної роботи

1. Етапи уроку (структурні елементи уроку, план уроку, компоненти уроку, навчальні ситуації уроку) у молодших, середніх та старших класах.
2. Види мовної діяльності та взаємозв'язок між ними.
3. Визначити види та функції позакласної роботи з літератури.
4. Розкрити дидактичні, літературознавчі та методичні принципи вивчення літератури.

Теми для реферативних повідомлень

1. Система художніх образів.
2. Індивідуальна манера письменника.
3. Мова художніх образів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

Тема: Позакласна робота з літератури – застосування системи заходів з певною навчально – виховною метою.

- ✓ сформувані уявлення студентів про особливості уроків позакласного читання;
- ✓ розкрити значення мови як засобу комунікації та спілкування;
- ✓ проаналізувати види позакласної роботи з літературної діяльності;
- ✓ розвивати вміння чітко формулювати власну думку;
- ✓ виховувати естетичні смаки.

Дидактичні матеріали: відео «Студія «Експеримент». Серія «Відкрита лекція № 34», таблиця «Класифікація учнівських текстів».

Питання для обговорення

1. Функції позакласної роботи.
2. Взаємодія форм позакласної роботи з іншими наявними методичними спектрами ефективної реалізації.
3. Позакласна робота в молодших, середніх та старших класах.

Література і джерела інформації

1. Буяльський Б. А. Поезія усного слова. – К. : Рад. Шк., 1969. – 264 с.
2. Мірошніченко Л.Ф., Дишлюк Ю.М. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 9 – 11 кл. : Посіб. Для вчителя. – Х., 2004. – 4 -5 с.
3. Падалко О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О. Педагогічні технології. Навчальний посібник для вузів.-К.,1995.-С. 146 - 150 с.

Терміни і поняття

Позакласна робота, форми позакласної роботи у 5-9 класах, репродуктивна мова, комунікація, спілкування, розвиток мови, позакласна робота, позашкільна робота.

Практичні завдання

Завдання 1. Розказати про види позакласної діяльності з учнями 5-9 класів.

Завдання 2. Розкрити зміст поняття «усне» і «писемне» мовлення.

Завдання 3. Опрацювати тему «Розвиток писемного мовлення учнів».

Завдання до самостійної роботи

1. Написати монологічний твір художнім та розмовним стилем.

2. Скласти тези до виступу на тему: «Система роботи розвитку усного мовлення на уроці літератури».

Теми рефератних повідомлень

1. Значення й принципи організації позакласної роботи з літератури.
2. Форми позакласної роботи: систематичні й епізодичні.
3. Значення посібників для вчителя з організації позакласної роботи із зарубіжної літератури.
4. Значення сценарію для проведення позакласного заходу.
5. Умови формування активного читача.
6. Значення поглиблення літературної освіти.
7. Розвиток творчого потенціалу учнів.
8. Виховання школярів засобами зарубіжної літератури.
9. Організація літературного дозвілля учнів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

Тема: Використання на уроці бібліографічних (автобіографічних) матеріалів як найважливішого джерела про життя і творчість письменника.

Мета:

- ✓ сформувати уявлення студентів про особливості вивчення біографії письменників;
- ✓ розкрити вимоги вивчення біографії драматургів та поетів;
- ✓ ознайомити студентів з хронологічними таблицями вивчення біографії письменників;
- ✓ розвивати вміння визначати основні життєві етапи митців;
- ✓ виховувати інтерес до життя і творчості письменників.

Дидактичний матеріал: хронологія, літературний диктант, джерело натхнення, аналіз життєвих та творчих подій.

Питання для обговорення

1. Вивчення життєвого та творчого шляху письменника.
2. Найважливіші події, які вплинули на формування його світогляду.
3. Залежність обсягу матеріалу, педагогічної мети та методики вивчення біографії письменника від психолого - вікових особливостей учнів.

Література і джерела інформації

1. Алексюк А. М. Загальні методи навчання в школі. — К.: Рад. школа, 2009.
2. Бандура О. М., Шевченко З. О. Українська література (робочий зошит учня). — К.: Абрис, 2009.
3. Бугайко Т. Ф., Бугайко Ф. Ф. Українська література в середній школі (Курс методики). — К.: Рад. школа, 2008, с. 125-314.
4. Богдан Л.С. Системний підхід до вивчення біографії письменника на уроках зарубіжної літератури / Всесвітня літ. В серед. Навч. закл. України. -2003. - №3. – 45 – 46 с.

Терміни і поняття: народження таланту, шляхи до високої «драми», портрет письменника, літературні надбання.

Практичні завдання

Завдання 1. Поясніть зв'язок життя та творчості письменника.

Завдання 2. Розробіть питання до літературного диктанту до біографії письменника (за вибором).

Завдання 3. Розробіть конспект уроку з вивчення біографії.

Завдання до самостійної роботи

1. Розкрийте специфіку вивчення біографії письменника в середніх та старших класах..
2. Розробіть методичні рекомендації з використання наочності під час вивчення біографії письменника.

Теми рефератних повідомлень

1. Принцип добору біографічного матеріалу.
2. Методичні форми вивчення біографії письменника.
3. Використання картин, портретів, ілюстрацій під час вивчення біографії письменника.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

Тема: Специфіка уроків позакласного читання, вступних і підсумкових занять зі світової літератури.

Мета:

- ✓ ознайомити студентів з етапами роботи над твором позакласного читання;
- ✓ розкрити зв'язок між етапами уроку;
- ✓ проаналізувати види літературного аналізу;

- ✓ розвивати вміння правильно складати план – конспект уроку;
- ✓ виховувати інтерес до творчої діяльності вчителя.

Дидактичний матеріал: вимоги до складання плану уроку, зразки конспектів уроку,

Питання для обговорення

4. Особливості вступних (оглядових) уроків.
5. Методика проведення підсумкових уроків.
6. Уроки позакласного читання.

Література і джерела інформації

1. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: Монографія. –К., 2003. – 167с.
5. Літературний словник – довідник / Р.Т. Громяк, Ю.І. Ковалів та ін. – К., 1997. -321 с.
6. Падалко О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О. Педагогічні технології. Навчальний посібник для вузів.-К.,1995.-С. 132 с.

Терміни і поняття

Структура і елементи змістової організації твору, система образів, сюжет, художньо – мовленнєва організація твору, тема, проблема, фабула, характер, пафос, ідея.

Практичні завдання

Завдання 1. Прокоментуйте особливості аналізу творів позакласного читання.

Завдання 2. Сформулюйте мету і завдання запропонованих поза планово творів.

Завдання 3. Розкрийте мету і специфіку словникової роботи у середніх та старших класах.

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте оцінку одному з прочитаних самостійно творів.
2. Види мовної діяльності та взаємозв'язок між ними.
3. Визначити види та функції позакласної роботи з літератури.
4. Розкрити дидактичні, літературознавчі та методичні принципи вивчення літератури.

Теми для реферативних повідомлень

1. Система художніх образів.
2. Індивідуальна манера письменника.
3. Мова художніх образів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8

Тема: Епічний твір та його аналіз

Мета:

- ✓ ознайомити студентів з етапами роботи над епічним твором;
- ✓ розкрити зв'язок між етапами уроку;
- ✓ проаналізувати види літературного аналізу епічного твору;
- ✓ розвивати вміння правильно складати план – конспект уроку;
- ✓ виховувати інтерес до творчої діяльності вчителя.

Дидактичний матеріал: вимоги до складання плану уроку, зразки конспектів уроку, пам'ятка аналізу епічного твору.

Питання для обговорення

1. Методологічний аналіз епічних творів.
2. Мотивація та спрямованість аналізу епічного твору.
3. Осягнення глибини авторського задуму у епічному творі.
4. Створення цілісності сприйняття тексту.
5. Три шляхи аналізу епічного твору.

Література і джерела інформації

1. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: Монографія. –К., 2003. – 167с.
5. Літературний словник – довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К., 1997. -321 с.
6. Падалко О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О. Педагогічні технології. Навчальний посібник для вузів.-К.,1995.-С. 132 с.

Терміни і поняття

Автор, його місце в літературі; автобіографічні та біографічні відомості, пов'язані з життєвою основою твору; соціально-суспільні умови, в яких був написаний твір; назва твору(алегорична, символічна, метафорична, сюжетна, влучна(чи ні), образна(чи ні); жанрові особливості, тема, ідея, художній конфлікт (соціальний, побутовий, психологічний); композиція(експозиція, зав'язка конфлікту, розвиток дії, кульмінація, розв'язка конфлікту); правда та художній вимисел; проблематика твору; аналіз художніх образів; мова автора як своєрідність його індивідуального почерку; описи та ліричні відступи; народність твору; роль твору в суспільному житті свого часу; актуальність (чи ні) його для сучасників; вплив яких відомих авторів відчувається (чи ні) в даному творі; відгуки

критиків та інших діячів мистецтва; екранізації та сценічні постановки (якщо є), чим авторський задум відрізняється від режисерського втілення.

Практичні завдання

Завдання 1. Прокоментуйте особливості аналізу епічних творів.

Завдання 2. Сформулюйте особливості аналізу великих форм епічних творів.

Завдання 3. Розкрийте мету і специфіку словникової роботи у середніх та старших класах.

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте оцінку одному з прочитаних самостійно творів.
2. Сформулюйте особливості роботи з малими формами епічних творів.
3. Визначити види та функції аналізу повісті та новели.
4. Розкрити дидактичні, літературознавчі та методичні принципи вивчення літератури.

Теми для реферативних повідомлень

1. Читацькоцентрична парадигма вивчення зарубіжної літератури в школі.
2. Проблемне навчання на уроках зарубіжної літератури як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів.
3. Проблеми вивчення перекладу, переспіву на уроках зарубіжної літератури.
4. Проблема аналізу художнього твору при вивченні зарубіжної літератури в школі.
5. Організація самостійної діяльності учнів при вивченні зарубіжної літератури.
6. Методика організації та проведення уроку компаративного аналізу при вивченні зарубіжної літератури.
7. Формування національної свідомості учнів у процесі вивчення світової літератури.
8. Громадянське виховання учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури.
9. Інтерактивні технології вивчення зарубіжної літератури в школі.
10. Екзистенційно-діалогічний підхід до вивчення творів зарубіжної літератури в

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

Тема: Вивчення ліричних та драматичних творів

Мета:

- ✓ ознайомити студентів з етапами роботи над ліричним твором;
- ✓ розкрити зв'язок між етапами уроку;
- ✓ проаналізувати види літературного аналізу ліричного твору;
- ✓ розвивати вміння правильно складати план – конспект уроку;

- ✓ виховувати інтерес до творчої діяльності вчителя.

Дидактичний матеріал: вимоги до складання плану уроку, зразки конспектів уроку,

Питання для обговорення

1. Особливості лірики як літературного роду.
2. Лірика як спосіб відображення життя засобами слова.
3. Особливість ліричного твору: не руйнувати уявлень та емоційних вражень від прочитаного.
4. Місце драматичних творів у шкільній програмі.
5. Поділ драми на жанри.
6. Трагедія, комедія.
7. Вивчення драми в курсі зарубіжної літератури.

Література і джерела інформації

1. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: Монографія. –К., 2003. – 167с.
5. Літературний словник – довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К., 1997. -321 с.
6. Падалко О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О. Педагогічні технології. Навчальний посібник для вузів.-К.,1995.-С. 132 с.

Терміни і поняття

Автор, його місце в літературі, тематичне спрямування всієї твору, назва твору (алегорична, сюжетна, символічна, метафорична, влучна (чи ні), образна (чи ні); тема поезії, провідні мотиви, основна думка; жанр, композиція (якщо є), образ ліричного героя, образи-символи (якщо є), сюжетні лінії (якщо є), настрої поезії, художні засоби, місце твору в доробку поета, актуальність твору сьогодні, ваші роздуми.

Практичні завдання

Завдання 1. Прокоментуйте особливості аналізу ліро-епічних творів.

Завдання 2. Сформулюйте особливості аналізу ліричних творів у 5-7 класах.

Завдання 3. Розкрийте мету і специфіку словникової роботи у 8-9 класах.

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте оцінку одному з прочитаних самостійно творів.
2. Сформулюйте особливості роботи з малими формами епічних творів.
3. Визначити види та функції аналізу повісті та новели.

4. Розкрити дидактичні, літературознавчі та методичні принципи вивчення літератури.

Теми для реферативних повідомлень

1. Літературознавчі засади вивчення лірики.
2. Методичний аспект вивчення лірики в школі.
3. Цілісний аналіз (усебічний) ліричних творів.
4. Ключові образи ліричного твору.
5. Мовні засоби емоційного насаження твору (лексика, тропи, фігури, фоніка).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10

Тема: Методика вивчення оглядової теми на уроках зарубіжної літератури

Мета:

- ✓ ознайомити студентів з етапами роботи над оглядовими темами зарубіжної літератури;
- ✓ розкрити зв'язок між етапами уроку;
- ✓ проаналізувати значущість оглядових тем зарубіжної літератури;
- ✓ розвивати вміння правильно складати план – конспект уроку;
- ✓ виховувати інтерес до творчої діяльності вчителя.

Дидактичний матеріал: вимоги до складання плану уроку, зразки конспектів уроку,

Питання для обговорення

1. Місце, значення та завдання оглядової теми в курсі зарубіжної літератури.
2. Структурні елементи оглядової теми.
3. Місце та специфіка вивчення структурного елемента оглядової теми.
4. Вивчення творчості окремих письменників в рамках оглядової теми.

Література і джерела інформації

1. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: Монографія. –К., 2003. – 167с.
5. Літературний словник – довідник / Р.Т. Громяк, Ю.І. Ковалів та ін. – К., 1997. -321 с.
6. Падалко О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О. Педагогічні технології. Навчальний посібник для вузів.-К.,1995.-С. 132 с.

Терміни і поняття

Місце і роль оглядових тем у курсі літератури в школі; нова програма, оглядові теми, труднощі вчителям-словесникам, недосконалість скомпонованості тем, невідпрацьованість методики аналізу оглядових тем, правильний потенціал, конструкція оглядових і монографічних тем, методичні конструкції.

Практичні завдання

Завдання 1. Прокоментуйте особливості аналізу оглядових тем.

Завдання 2. Сформулюйте особливості аналізу оглядових тем у 5-7 класах.

Завдання 3. Розкрийте мету і специфіку оглядових тем у 8-9 класах.

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте оцінку одному з прочитаних самостійно творів.
2. Диференційовані завдання як засіб розвитку навчально-пізнавальної активності учнів на уроках зарубіжної літератури.
3. Визначити види та функції оглядових тем.
4. Розкрити дидактичні, літературознавчі та методичні принципи вивчення оглядових тем.

Теми для реферативних повідомлень

1. Педагогічна культура вчителя.
2. Наочність на оглядових уроках літератури та методика її використання.
3. Огляди історико-літературного змісту.
4. Огляди, присвячені окремим письменникам.
5. Історико-біографічні огляди.
6. Методи вивчення огляду літературного періоду.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Об'єкт, предмет, завдання і мета курсу методики викладання шкільного курсу зарубіжної літератури.
2. Специфіка літератури як навчального предмета.
3. Дидактичні принципи уроку зарубіжної літератури.
4. Поняття методу.
5. Поняття методології.
6. Теоретико-методологічне осмислення діяльності навчання зарубіжній літературі у школі. Особливості діалектичного методу.
7. Місце та значення методологічних принципів
8. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі освіти.
9. Філологічний аналіз твору зарубіжної літератури.
10. Культурологічний аналіз.
11. Контекстуальний аналіз творів мистецтва.
12. Стилїстична лінія аналізу творів.
13. Специфічні методи дослідження в галузі методики (теоретичні й емпіричні методи та їхні види).
14. Зв'язки методики викладання зарубіжної літератури як науки з іншими.
15. Історія розвитку методики викладання зарубіжної літератури.
16. Основні структурні елементи уроку: тема, епіграф, триєдина мета, обладнання і ТЗН. Ланцюжок навчальних ситуацій.
17. Специфіка кожного з вищеназваних елементів.
18. Основні прийоми та методичні рекомендації до складання планів – конспектів уроків.
19. Фронтально-колективна робота на уроці.
20. Індивідуальна робота.
21. Групова робота на уроці літератури.
22. Актуалізація опорних знань.
23. Вивчення нової теми.
24. Аналіз художнього твору.
25. Підсумки та творчі роботи учнів.
26. Урізноманітнення структурних типів уроків літератури.
27. Ефективність навчально-виховного процесу.
28. Значення дослідницького методу вивчення зарубіжної літератури в школі.
29. Використанні інтерактивних форм роботи на уроках літератури.
- 30.** Робота над складанням ЛСК.
31. Використання «методу проєктів» на уроках літератури.
32. Поняття «метод».
33. Дотримання загальнодидактичних традиційних принципів вивчення літератури в школі.
34. Домінування методу творчого читання в молодших класах і його реалізація в прийомах.
35. Метод евристичної бесіди.
- 36.** Класифікація типів уроків.
37. Традиційні типи уроків.
38. Нетрадиційні типи уроків.
39. Характер і послідовність завдань на уроках різних типів.
40. Основні вимоги до складання різних видів планів.
41. Науково - методична база вчителя зарубіжної літератури.

42. Дидактичний матеріал на уроках зарубіжної літератури.
43. Доцільне використання ТЗН.
44. Функції позакласної роботи; взаємодія форм позакласної роботи з іншими наявними методичними спектрами ефективної реалізації.
45. Позакласна робота в молодших, середніх та старших класах.
46. Теоретико-літературні поняття зарубіжної літератури.
47. Специфіка формування в учнів теоретико-літературних понять.
48. Ступені систематизації засвоєних понять.
49. Залежність обсягу матеріалу.
50. Навчально-виховна мета вивчення біографії письменника.
51. Методики вивчення біографії письменника в залежності від психолого - вікових особливостей учнів.
52. Застосування нестандартних форм та методів діяльності на уроках зарубіжної літератури.
53. Підготовка до сприйняття художнього твору.
54. Читання тексту.
55. Підготовка до його аналізу.
56. Різні види аналізу тексту.
57. Види коментарів.
58. Прийом зіставлення.
59. Бесіда заздалегідь поставленими запитаннями.
60. Вільна бесіда.
61. Поняття «шкільна лекція».
62. Особливості вступних (оглядових) уроків.
63. Методика проведення підсумкових уроків.
64. Уроки позакласного читання.
65. Традиційні шляхи аналізу літературного твору в школі.
66. Методологічний аналізу епічних творів.
67. Мотивація та спрямованість аналізу епічного твору.
68. Осягнення глибини авторського задуму у епічному творі.
69. Створення цілісності сприйняття тексту.
70. Три шляхи аналізу епічного твору.
71. Особливості вивчення художніх творів.
72. Значення схем, таблиць, алгоритмів для розуміння твору.
73. Врахування вікових особливостей учнів.
74. Призначення кабінету.
75. Документальні матеріали.
76. Словесно-образна наочність.
77. Літературні матеріали та довідкова література.
78. Матеріали досвіду школи.
79. Особливості лірики як літературного роду.
80. Лірика як спосіб відображення життя засобами слова.
81. Особливість ліричного твору: не руйнувати уявлень та емоційних вражень від прочитаного.
82. Місце драматичних творів у шкільній програмі.
83. Поділ драми на жанри.
84. Трагедія, комедія.
85. Вивчення драми в курсі зарубіжної літератури.
86. Картка спостереження уроку.
87. Критерії оцінювання уроку зарубіжної літератури.

88. Характер педагогічного спілкування на уроці.
89. Рівень активності учнів на уроці.
90. Місце, значення та завдання оглядової теми в курсі зарубіжної літератури.
91. Структурні елементи оглядової теми.
92. Місце та специфіка вивчення структурного елемента оглядової теми.
93. Вивчення творчості окремих письменників в рамках оглядової теми.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант №1

1. Особливості вивчення теоретико – літературних понять.
2. Види діалогів на уроках зарубіжної літератури.
3. Види мовної діяльності та взаємозв'язок між ними на уроках зарубіжної літератури.

Варіант №2

1. Основні форми та функції позакласної роботи уроків зарубіжної літератури.
2. Традиційні шляхи аналізу літературного твору в школі.
3. Епіграф уроку як ключ до вивчення даної теми.

Варіант №3

1. Класифікація текстів художніх жанрів на уроках зарубіжної літератури.
2. Методичні аспекти шкільних гуртків (перекладацький, читацький, драматичний, творчий, фольклорний, краєзнавчий, кореспондентів, художнього слова).
3. Етапи уроку та їхня залежність від типу уроку, теми та його мети.

Варіант №4

1. Визначити проблеми інноваційного навчання зарубіжної літератури.
2. Перерахувати та визначити особливості видів аналізу художнього твору.
3. Визначити особливості навчальної взаємодії учнів у парах, мікрогрупах та групах.

Варіант №5

1. Доцільність використання у навчальному процесі можливостей інтернету.
2. Схарактеризувати зміст, схеми та алгоритми порівняльного аналізу художнього твору.
3. Визначити значення методичних прийомів і форм шкільного аналізу художнього тексту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базові джерела

1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах / Л. Ф. Мірошніченко. – К : Вища школа, 2007. – 415 с.
2. Сутула О. В., Тригуб І. А. Інноваційні технології на уроках із зарубіжної літератури. 5 клас : Книга для вчителя: календарно-тематичне планування та розробки уроків / О. В. Сутула, І. А. Тригуб. – К : Грамота, 2006. – 208 с.
3. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі / Ф. М. Штейнбук. – К : Кондор, 2007. – 316 с.

Допоміжні джерела

4. Андреева О. В. Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках зарубіжної літератури // газ. Зарубіжна література в школі. - 2008. - № 6 (березень). 12-33 с.
5. Андреева О. В. Використання комп'ютерних технологій на уроках і в позакласній роботі [текст], О. В. Андреева // Зарубіжна література в школі. - 2009. - № 18. 32-37 с.
6. Апостолова Г. В. Електронна техніка і безпека розвитку дитячих здібностей // Безпека життєдіяльності. – 2003. – № 10. 16-18 с.
7. Вітрук О. В. Складові високої ефективності уроку зарубіжної літератури \ Всесвітня література в середніх навчальних закладах. - 1997. - № 4 3-6 с.
8. Горідько Ю. Д. Чи можливий філологічний аналіз на уроках зарубіжної літератури? \ Всесвітня літ. – 2000. - № 12 -17 с.
9. Дидактичні аспекти аналізу літературного твору \ Баяновська М.Р., Децик Г. Д. - Ужгород, Гранда 2005 р.
10. Левінський С. Й. Клас читає групами. - Всесвітня літ. – 1996. - № 12. 29-31 с.
11. Круглий стіл. Зарубіжна література: деякі проблеми і перспективи \ Зарубіжна література. – 2005. - № 1. - 2 - 5 с.
12. Концепція літературної освіти 12 – річній загальноосвітній школі. Інформаційний збірник МОН України. - 2002. - № 2.
13. Методика викладання зарубіжної літератури / ст.викл. Соловцова І.В. / Факультет іноземної філології : Кафедра світової літератури та культури Херсонського віртуального університету, 2010 р
15. Методика викладання літератури у ВНЗ / доц. Нев'ярович Н.Ю. / Факультет іноземної філології : Кафедра світової літератури та культури Херсонського віртуального університету, 2012 р.

Для нотаток

Навчально-методичне видання

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
Методичні вказівки до проведення практичних занять
для студентів
денної та заочної форм навчання
спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 6984 від 20.11.2019 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>